

Διεθνής Εταιρεία Φίλων
Νίκου Καζαντζάκη
SYNTHEISIS
Ενημερωτικό Δελτίο

№ 23

www.amis-kazantzaki.gr

Αύγουστος 2010

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Από αυτό το τεύχος αλλάζουμε την παρουσίαση του δελτίου μας, και εισάγουμε νέες στήλες.

Επικαιρα: θα αναφερόμαστε εν συντομία στις τελευταίες εξελίξεις του ζητήματος της έκδοσης, επανέκδοσης και μετάφρασης του έργου του Νίκου Καζαντζάκη, καθώς και σε άλλα σημαντικά γεγονότα.

Ατζέντα: θα περιλαμβάνει τον κατάλογο των εκδηλώσεων (οι λεπτομέρειες θα αναγράφονται στη στήλη «Πρωτοβουλίες - Γεγονότα»).

Απόψεις: θα παρουσιάζουμε γνώμες, μαρτυρίες, δηλώσεις, αναμνήσεις.

Φάκελος: σε κάθε τεύχος, θα κάνουμε λόγο για τις σχέσεις του Καζαντζάκη με μία ήπειρο ή μία χώρα.

Πρωτοβουλίες-Γεγονότα: θα καταχωρούμε πρώτα τις πιο πρωτότυπες δραστηριότητες και ακολουθώς και τις άλλες εκδηλώσεις.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Το έργο του Νίκου Καζαντζάκη εξακολουθεί να ενδιαφέρει εκπαιδευτικούς, συγγραφείς, διπλωμάτες και αναγνώστες σε ολόκληρο τον κόσμο. Στο παρόν τεύχος καταγράφουμε πολλές συγκεκριμένες αποδείξεις αυτού του ενδιαφέροντος. Επιβεβαιώνεται έτσι η επικαιρότητα του έργου και της σκέψης του μεγάλου Κρητικού, καθώς και η αναγνώριση και ενθάρρυνση της αδιάλειπτης και ανιδιοτελούς προσπάθειας των υπεύθυνων και των μελών της Εταιρείας. Ωστόσο, πρέπει να υπογραμμίσουμε και τις δυσχέρειες, η κυριότερη των οποίων είναι η έλλειψη των βιβλίων στα βιβλιοπωλεία, η μη δημοσίευση των χειρογράφων και της αλληλογραφίας και, τέλος, οι κακές μεταφράσεις. Ελπίζουμε ότι με τη συγκρότηση στην Ελλάδα μιας «Εθνικής Επιτροπής» και την καλή θέληση όλων των ενδιαφερόμενων μερών θα τεθεί τέρμα στην κατάσταση αυτή.

ΑΤΖΕΝΤΑ

Μάιος-Δεκέμβριος 2010

Αλβανία, 13 Μαΐου. **Αργεντινή**, 19 Μαΐου. **Αυστραλία**, 9 Οκτωβρίου και 28 Νοεμβρίου. **Βουλγαρία**, 3 Οκτωβρίου και 4 Δεκεμβρίου. **Βραζιλία**, 27 και 28 Μαΐου, 19 Αυγούστου και 18 Σεπτεμβρίου. **Γαλλία**, 6 Νοεμβρίου. **Γερμανία**, 17 Οκτωβρίου. **Ελβετία**, 2 Νοεμβρίου. **Ελλάδα**, 14-16 Μαΐου, 11 Ιουνίου, 18 και 25 Ιουλίου, 1η Αυγούστου και 28 Νοεμβρίου. **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής**, Οκτώβριος. **Ιράκ (Κουρδιστάν)**, 10 Νοεμβρίου. **Ισπανία**, 9-12 Σεπτεμβρίου. **Ιταλία**, 15 Σεπτεμβρίου. **Καζαχστάν**, 18-20 Οκτωβρίου. **Καναδάς**, Οκτώβριος. **Κάτω Χώρες**, Δεκέμβριος. **Κολομβία**, Νοέμβριος. **Κονγκό (Κινσάσα)**, Νοέμβριος. **Κούβα**, Οκτώβριος και Νοέμβριος. **Λίβανος**, Δεκέμβριος. **Λουξεμβούργο**, 23 Οκτωβρίου. **Μεξικό**, 17-20 Νοεμβρίου. **Μολδαβία**, Νοέμβριος. **Νορβηγία**, 26 Νοεμβρίου. **Νότια Κορέα**, 2 Οκτωβρίου. **Ουρουγουάη**, 17-22 Μαΐου. **Παλαιστίνη**, Νοέμβριος. **Περσική**, 18 Μαΐου. **Ρωσία**, 30 Νοεμβρίου. **Σουηδία**, 20 Νοεμβρίου. **Χιλή**, 9 και 18 Αυγούστου, 20-21 Οκτωβρίου.

ΑΠΟΨΕΙΣ

Rolando Villazon, Μεξικανός τενόρος: «Έχω διαβάσει Έλληνες συγγραφείς και μου αρέσει ιδιαίτερα ο Νίκος Καζαντζάκης».

Εφημερίδα *Ημερησία*, 25-27 Οκτωβρίου 2009.

Sigurdur Magnússon, Ισλανδός συγγραφέας και μεταφραστής: «Μα, ναι, είναι πολύ γνωστός εδώ! Ο "Ζορμπάς" έχει εκδοθεί δύο φορές, το "Ελευθερία ή Θάνατος" ["Ο Καπετάν Μιχάλης"], το βιβλίο του για τον ισπανικό εμφύλιο, καθώς και ο "Τελευταίος Πειρασμός". Έχω γράψει κι εγώ πολλά άρθρα για τον Καζαντζάκη σε εφημερίδες και περιοδικά».

Εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, 22 Απριλίου 2010.

Δημήτρης Νανόπουλος, καθηγητής φυσικής, μέλος της Ακαδημίας Αθηνών: Απαντώντας στην ερώτηση «η μαγική στιγμή, το "θείο δώρο", που άλλαξε τη δική σας ζωή, ποιο ήταν», δήλωσε: «Στα δεκαεφτά μου διάβασα το "Μύθο του Σισύφου" του Αλμπέρ Καμύ. Εκεί λύθηκαν όλες οι μεταφυσικές απορίες μου... Επίσης να πω ότι στον Καμύ με οδήγησε η "Ασκητική" του Καζαντζάκη. Αυτοί οι δύο ήταν τα "θεία δώρα" για μένα. Αποσπάσματα από την "Ασκητική" διάβασα στο λόγο που εκφώνησα στην Ακαδημία Αθηνών την ημέρα της ορκωμοσίας μου».

Εφημερίδα *Το Βήμα*, 16 Μαΐου 2010.

Nadine Gordimer, Νοτιοαφρικανή συγγραφέας, Βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας 1991

Στο λόγο που εκφωνήσατε στη Σουηδική Ακαδημία μετά τη βράβεισή σας με το Νόμπελ Λογοτεχνίας, χρησιμοποιήσατε μια φράση του Καζαντζάκη

«...ο οποίος πρέπει να σας πω ότι είναι ένας από τους πιο αγαπημένους μου συγγραφείς».

Η φράση του Καζαντζάκη ήταν: «Πρέπει να πάρουμε μια απόφαση που να μας εναρμονίζει με τους τρομερούς ρυθμούς των καιρών μας». Τι θέλατε να τονίσετε με αυτήν;

«Εκείνο που έλεγε ο Καζαντζάκης είναι πως δεν μπορούμε να υποκρινόμαστε ότι τα πράγματα είναι διαφορετικά απ' ό,τι όντως είναι. Πρέπει να αποδεχόμαστε τις συνθήκες που επικρατούν αλλά όχι και το ότι δεν μπορούν να αλλάξουν. Και ότι κάποιος πρέπει να παίρνει θέση άμεσα. Νομίζω ότι ο Καζαντζάκης θα σας βοηθούσε να αντιμετωπίσετε τα προβλήματα της χώρας σας σήμερα. Και μια και μιλάμε για Έλληνες, επιτρέψτε μου να πω ότι ένας από τους πιο καλούς μου φίλους είναι ο Γιώργος Μπίζος. Είναι το δώρο που μας κάνατε από την Ελλάδα. Πολύ σημαντικός άνθρωπος. Αποτέλεσε με πολλούς τρόπους έναν γκουρού για μένα, ενώ πολιτικά έχουμε ακριβώς την ίδια θέση αντίστασης στο Απαρτχάιντ. Μου έδειχνε πάντοτε το πολύ μεγάλο ενδιαφέρον του σε όσα ρίσκα αναλάμβανα, χωρίς ποτέ να με αποθαρρύνει, αφού αυτός είχε πάρει στη ζωή του ακόμη μεγαλύτερα ρίσκα από εμένα».

Εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, 10 Ιουνίου 2010.

ΚΕΙΜΕΝΑ

Ταξίδια στο Αγίαίο

Όταν ο σπόρος της Οδύσσειας έδενε μέσα μου.

Πήρε να κρυσταλλώνεται μέσα μου ο μύθος του Ζορμπά. Στην αρχή, μια μουσική ταραχή, ένας ρυθμός καινούριος, λες και γρηγόρευε να κυκλοφορεί στη βασιλόφλεβιά μου το αίμα. Ένωθα πυρετό και ζάλη, δυσκολοξεδιάλυτη ηδονή και δύσφορία, σα να μπήκε μέσα στο αίμα μου κάποιο ζένο ανεπιθύμητο σώμα...

Είπα να κάμω ένα ταξίδι... Μπήκα σ' ένα καϊκι που έπιανε τα χαριτωμένα νησιά του Αγίαίου -τη Σαντορίνη, τη Νάξο, την Πάρο, τη Μύκονο. Το είπα, το ζαναλέο: μια από τις πιο μεγάλες χαρές που μπορεί ν' αξιοωθεί ο άνθρωπος στον κόσμο τούτον είναι να 'ναι άνοιξη, να φτάσει αλαφρό αγεράκι και ν' αρμενίζεις στο Αγίαίο 'δεν πρόρεσα ποτέ να φανταστώ πώς γίνεται να 'ναι αλλιώς ο Παράδεισος. Ποια άλλη χαρά, στον ουρανό και στη γης, μπορεί να 'ναι καλύτερα αρμονισμένη με το κορμί και με την ψυχή του ανθρώπου; Φτάνει η χαρά ετούτη έως την έξαρση, μα, δόξα σοι ο Θεός, δεν πάει παραπέρα, κι έτσι ο αγαπημένος ορατός κόσμος δεν αφανίζεται 'κάθε άλλο' ο αόρατος γίνεται ορατός, κι ό,τι λέμε Θεός κι αιώνια ζωή και μακαριότητα μπαίνουν στο καϊκι μας κι αρμενίζουν μαζί μας.

Κλείσε τη φριχτήν ώρα του θανάτου τα μάτια, κι αν δεις τη Σαντορίνη, τη Νάξο, την Πάρο, τη Μύκονο, θα μπεις, χωρίς να μεσολαβήσει το χρώμα, στον Παράδεισο.

Αναφορά στον Γκρέκο

Γράμμα από τη Σίφνο

Σίφνος, Παναγιά του βουνού, 13-7-15

Αγαπητέ μου κ. Ζερβέ,

Ζω επιτέλους τη ζωή μου. Ένα κελί κάτασπρο, ένα λαγήνι νερό, λίγο γάλα και αυγά κι ένα παραθυράκι απ' όπου βλέπω τη θάλασσα και τις ελιές στο πλάι του βουνού. Κι έπειτα, απόξω, μια μεγάλη αυλή πλακοστρωμένη και στην άκρα το λευκό μνημείο της «Μοναχής Θεοφίλης», που απάνω του τώρα ακουμπώ και Σας γράφω. Είμαι αληθινά βαθύτατα ευτυχής. Μου φαίνεται πως τίποτα δεν μπορώ πια να επιθυμήσω. Η ψυχή μου λευτερώθηκε κι άρχισα να γράφω και βρίσκομαι διαρκώς κάτω από τα φτερά αν όχι της Νίκης, μα του Αντρωμού.

Πόσο μάταια περιέπλεξαν οι άνθρωποι τη ζωή τους με πλήθος ανόητες ανάγκες! Απ' εδώ, ο παραλογισμός της κοινωνικής ζωής μου κάνει κατάπληξη. Προς τι όλα αυτά; Η ζωή είναι υψηλότερη και απλούστερη. Τήνε νιώθω εδώ, στην αυλή, το βράδυ σα βασιλένι ο ήλιος και υψωθεί το φεγγάρι και φουξήσει το βραδινό αεράκι. Η τη νύχτα, σαν ζυπνώ και για να πιστέψω στην ευτυχία μου, ανοίγω το κελί και βλέπω τον κάτασπρο τρούλο της εκκλησίας κι ακούω το μακρινό γαύγισμα του σκύλου στο φεγγάρι. Αναπνέω το Θεό, σαν τον αέρα το βουνήσιο κι όλο μου το σώμα φεγγαβολά από την παρουσία του. «Φυγή μόνου προς μόνον!», τα τελευταία αυτά λόγια του Πλωτίνου πώς θα 'θελα να γίνουν η αρχή μιας νέας, ανώτερης ζωής!

ΦΑΚΕΛΟΣ

Ο Νίκος Καζαντζάκης και η Λατινική Αμερική

• **Ταξίδια.** Ο Νίκος Καζαντζάκης δεν μπόρεσε να ταξιδέψει στη Λατινική Αμερική, παρά την επιθυμία του. Να τι γράφει σχετικά:
Λέω να κάμω ακόμα ένα μεγάλο ταξίδι... στη Λατινική Αμερική...

Αίγινα, 4 Φεβρουαρίου 1936, γράμμα στο Χαρίλαο Στεφανίδη.

Όταν του μιλούσα για τη Νότια Αμερική, από όπου επέστρεφα στις αρχές του 1936, φλεγόταν ολόκληρος απέναντί μου: «Πρέπει να δω κι εγώ τη Νότια Αμερική και δε θ' αφήσω το θάνατο να με πάρει πριν εκπληρώσω αυτό το χρέος».

Renaud de Jouvenel, *Europe*, Ιούνιος 1958, σ. 93.

Πολύ θα 'θελα να πάω και στο Μεξικό...

Ελένη Καζαντζάκη, *Ο Ασυμβίβαστος*, σ. 582.

Πολύ θα χαρώ, αν το πάρω [το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας], γιατί θα μπορέσω να κάμω, θα προφθάσω να κάμω τα ταξίδια που θέλω: Μεξικό, Νότια Αμερική...

400 γράμματα του Καζαντζάκη στον Πρεβελάκη, γράμμα 400, Αντίμπ, 23 Οκτωβρίου 1954.

• **Συναντήσεις.** Γνώρισε μερικούς Λατινοαμερικανούς διανοούμενους: Τον Αργεντινό εκδότη του Carlos Lohlé, τον οποίο συνάντησε για πρώτη φορά στην Αντίμπ και για τελευταία στο Cantemario (καντόνι του Tessin, Ελβετία), τον Αργεντινό συγγραφέα Alfredo Varela και τον Κολομβιανό ποιητή Jorge Zalamea, τους οποίους συνάντησε στη Βιέννη κατά την απονομή του Διεθνούς Βραβείου Ειρήνης. Η Ελένη Καζαντζάκη σημειώνει στο βιβλίο της *Ο Ασυμβίβαστος*: «Η πιο μεγάλη χαρά του Νίκου στη Βιέννη ήταν να γνωρίσει τον Κολομβιανό ποιητή Χόρχε Σαλαμέα και τον Αργεντινό πεζογράφο Αλφρέδο Βαρέλα που ήταν κι οι δυο μέλη της Επιτροπής. Αγάπησε τόσο πολύ το έργο του Σαλαμέα, που μετάφρασε πολύ γρήγορα το «Θάνατο του Μπουρουντού Μπουρουντά» και μερικά άλλα του ποιήματα». Στην πραγματικότητα, έγραψε μόνο τον πρόλογο του *Μπουρουντού Μπουρουντά*, η μετάφραση είναι του Σ. Σκιαδαρέση.

• **Μεταφράσεις. Δημοσιευμένες στην Αργεντινή:** *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά, Ασκητική-Salvatores Dei, Αναφορά στον Γκρέκο, Ο Χριστός ξανασταυρώνεται, Ο Καπετάν Μιχάλης, Όφρι και κρίνο, Συμπόσιον, Βούδας, Μέγας Αλέξανδρος, Χριστόφορος Κολόμβος, Ισπανία. Στη Βενεζουέλα:* Χριστόφορος Κολόμβος. *Στη Βραζιλία:* Στα παλάτια της Κνωσού, *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά Αναφορά στον Γκρέκο, Ο Χριστός ξανασταυρώνεται, Ο τελευταίος πειρασμός, Οι αδερφοφάδες, Ο φτωχούλης του Θεού. Στη Χιλή:* Οδύσσεια, Όφρι και κρίνο, Χριστόφορος Κολόμβος, Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, Οδυσσέας, Χριστός, Καποδίστριας, Ιουλιανός ο Παραβάτης, Βούδας, Προμηθέας, Νικηφόρος Φωκάς, Κομωδία, Τερτσίνες (Χριστός, Δάντης, Γκρέκο, Δον Κιχώτης, Αγία Θηρεσία, Μωάμεθ, Νίτσε). Δυστυχώς, πολύ λίγες από αυτές τις μεταφράσεις είναι διαθέσιμες στα βιβλιοπωλεία.

Λειτουργία και δραστηριότητες της Εταιρείας

Έχει μέλη στις παρακάτω χώρες της Λατινικής Αμερικής: Αργεντινή, Βενεζουέλα, Βολιβία, Βραζιλία, Δομινικανή Δημοκρατία, Ισημερινός, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Μεξικό, Ουρουγουάη, Παναμάς, Παραγουάη, Περού, Χιλή. Οι υπεύθυνοι, τα πολυάριθμα μέλη και οι συμπαθούντες - τους οποίους συγχάριουμε θερμά - διοργάνωσαν και εξακολουθούν να διοργανώνουν δεκάδες εκδηλώσεων, σε συνεργασία με Πανεπιστήμια, καλλιτέχνες, τοπικές και ελληνικές αρχές. Παρουσιάζουμε τις τελευταίες και τις προσεχείς (Μάιος-Δεκέμβριος 2010):

• **Αργεντινή, Μπουένος Αιρες, 19 Μαΐου:** πολλά μέλη και συμπαθούντες συγκεντρώθηκαν στην Ελληνική Πρεσβεία για να ακούσουν και να συζητήσουν το έργο του Καζαντζάκη, που παρουσίασε ο Γεώργιος Στασιανάκης. Ορίστηκε επίσης μία «προσωρινή επιτροπή» επιφορτισμένη με την αναδιοργάνωση του Τμήματος της Αργεντινής.

• **Βολιβία:** ο φίλος μας Αντώνης Βασιλειάδης, Πρόεδρος του Τμήματος της Χιλής της Εταιρείας, μας πληροφορεί ότι ελπίζει να ιδρύσει προσεχώς Τμήμα σ' αυτή τη χώρα.

• **Βραζιλία, Σάο Πάολο, 27 Μαΐου:** Ανάγνωση αποσπασμάτων έργων του Καζαντζάκη. 19 Αυγούστου: Η Teresa Jardini, Πρόεδρος του Τμήματος, η Marisa Donatello και η Monique Bouffis-Loutsch, μέλη του Τμήματος, διάβασαν με επιτυχία στην Μπιενάλε του βιβλίου αποσπάσματα έργων του Νίκου Καζαντζάκη. 18 Σεπτεμβρίου: διάλεξη της Lucilla Soares Brandao, μέλους της Εταιρείας μας, καθηγήτριας στο Πανεπιστήμιο του Ρίο ντε Τζανέιρο, με θέμα *Ο ρόλος του μύθου στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Νοέμβριος:* διάλεξη της Carolina Donega, καθηγήτριας στο Κρατικό Πανεπιστήμιο του Σάο Πάολο.

• **Κολομβία, Μπογκοτά, Νοέμβριος:** νέα εκδήλωση του πολύ δραστήριου Τμήματος της Εταιρείας.

• **Κόστα-Ρίκα:** βλ. *Synthesis*, αρ. 22, Απρίλιος 2010.

• **Κούβα, Αβάνα, Οκτώβριος και Νοέμβριος:** εισαγωγή στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη και προβολή των κινηματογραφικών ταινιών *Ζορμπάς ο Έλληνας* και *Ο τελευταίος Πειρασμός του Χριστού*.

• **Μεξικό, Πόλη του Μεξικού, 17-20 Νοεμβρίου 2010:** προβολή κινηματογραφικών ταινιών βασισμένων σε βιβλία του Καζαντζάκη και παρουσίαση του έργου του.

• **Περού, Λίμα, 18 Μαΐου:** χάρη στην Ελληνική Πρεσβεία και την Alliance française - τις ευχαριστούμε θερμά -, ο Γεώργιος Στασιανάκης έδωσε διάλεξη με θέμα *Το έργο, η σκέψη του Καζαντζάκη και οι σχέσεις του με τη Γαλλία*. Πάνω από 100 πρόσωπα παρευρέθηκαν σ' αυτή την πρώτη εκδήλωση στο Περού. Η Gloria Caceres Vargas, μεταφράστρια, θα διοργανώσει το Νοέμβριο συγκέντρωση για την ίδρυση Τμήματος της Εταιρείας.

• **Χιλή, Σαντιάγο, 18 Αυγούστου:** στα πλαίσια του Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικών Μελετών, με γενικό θέμα «Παράδοση και κληρονομιά», στο οποίο μετείχαν 40 καθηγητές πανεπιστημίων της Χιλής και 7 από άλλα λατινοαμερικανικά πανεπιστήμια, η Carolina Donega έδωσε μία ενδιαφέρουσα διάλεξη με θέμα *Η Οδύσσεια και η παράδοση του τελευταίου ταξιδιού. 25-31 Οκτωβρίου:* προβολή των κινηματογραφικών ταινιών *Ζορμπάς ο Έλληνας, Ο τελευταίος πειρασμός του Χριστού* και *Εκείνος που πρέπει να πεθάνει*. Ο Miguera Castillo Didier, ομότιμος καθηγητής, μεταφραστής και ιδρυτής του Χιλιανού Τμήματος της Εταιρείας και ο Αντώνης Βασιλειάδης θα συντονίσουν τις συνεδρίες, οι οποίες τελούν υπό την αιγίδα της Ελληνικής Πρεσβείας και του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου.

• Σημειώνουμε επίσης ότι η **12^η Παγκόσμια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας** θα λάβει χώρα το Δεκέμβριο 2011 στο Μοντεβιδέο, Ουρουγουάη. Είναι η πρώτη φορά που η Συνέλευσή μας θα πραγματοποιηθεί σε χώρα της Λατινικής Αμερικής.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ-ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Πρωτότυπες εκδηλώσεις

• **Βραζιλία, Σάο Πάολο.** Το Ινστιτούτο Παγκόσμιας Οικονομίας Fernand Braudel διενεργεί έρευνες και διοργανώνει δημόσιες συζητήσεις πάνω στα προβλήματα του σύγχρονου κράτους. Μεταξύ των δραστηριοτήτων του περιλαμβάνονται οι «Κύκλοι αναγνώσεων», τις οποίες συντονίζει η Catalana Pagés, περιστεριοιζόμενη από ψυχολόγους, καθηγητές, καλλιτέχνες και παρουσιαστές. Οι μαθητές δημόσιων σχολείων, ηλικίας 12-19 ετών, διαβάζουν υψηλόφωνα βιβλία της παγκόσμιας λογοτεχνίας, τα αναλύουν, συζητούν, γράφουν τις εντυπώσεις τους και τα παρουσιάζουν στα αντίστοιχα σχολεία τους. Εφέτος μελετούν τον *Ζορμπά* και τον *Κούρο*. Έτσι, στις 28 Μαΐου, παρουσία του Γεωργίου Στασιανάκη, παρουσίασαν και ανέλυσαν τον *Ζορμπά*. Μία συναρπαστική ανάλυση

σε βάθος. Θερμά συγχαρητήρια στους μαθητές, στους καθηγητές και στους υπεύθυνους του Τμήματός μας.

• **Ελλάδα. Κράσι.** Σ' αυτό το όμορφο μικρό χωριό, που βρίσκεται στην Κρήτη, κοντά στο Ηράκλειο, υπάρχει ένας πλάτανος 1.000 ετών και πάνω, ένας από τους γηραιότερους της Ευρώπης! Ο Νίκος Καζαντζάκης και οι συγγραφείς Γαλάτεια Καζαντζάκη, Έλλη Αλεξίου, Μάρκος Αυγέρης και Κώστας Βάρναλης έχουν περάσει εκεί αξιομημόνευτες στιγμές. Η αρχαιολόγος Γιούλη Ιεραπετριτάκη, υπεύθυνη του Τμήματος Θεσσαλονίκης της Εταιρείας μας, η οποία κατάγεται από αυτό το χωριό, αγωνίζεται εδώ και πολλά χρόνια για να σώσει αυτό το δέντρο. Έχει συγκεντρώσει πάνω από 1.000 υπογραφές! Την 1^η Αυγούστου η εταιρεία διοργάνωσε εκεί μια επιτυχημένη βραδιά με πολυπληθές κοινό, με θέμα *Ο Καζαντζάκης ταξιδευτής* και ομιλητές τη Γιούλη Ιεραπετριτάκη, τη Σοφία Κανάκη, τοπική υπεύθυνη της Εταιρείας, και τον Γεώργιο Στασινάκη.

• **Ιταλία, Τορίνο:** Ο William Farnesi ετοιμάζει κινηματογραφική ταινία για τον Καζαντζάκη, το βουδισμό και το χριστιανισμό. Θα επανέλθουμε στο επόμενο τεύχος του *Synthesis*.

• **Καζαχστάν, Αστάνα, 18-20 Οκτωβρίου:** με πρωτοβουλία των αρχών του Καζαχστάν, θα πραγματοποιηθεί έκθεση με θέμα "Great Persons of the Past with us". Θα περιλαμβάνει εκθέσεις βιβλίων, φωτογραφίες και κάθε άλλο υλικό (αφίσες, αποσπάσματα έργων κλπ.). Η έκθεση θα λάβει χώρα στα πλαίσια του "World Forum of Spiritual Culture" που θα εγκαινιάσει ο Πρόεδρος του Καζαχστάν. Η Ινδία θα παρουσιάσει τον Γκάντι, η Κίνα τον Κομφούκιο, η Ρωσία τον Τολστόι, το Καζαχστάν τον εθνικό του ποιητή Abay και ούτω καθεξής. Χάρη στην Ελληνική Πρεσβεία και με τη σύμφωνη γνώμη των ελληνικών υπουργείων Εξωτερικών και Πολιτισμού-Τουρισμού, ο Νίκος Καζαντζάκης επελέγη γι' αυτή την εκδήλωση ως πνευματική προσωπικότητα παγκόσμιας σημασίας. Το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη και η Εταιρεία μας θα συνδράμουν αυτή την εξαιρετική πρωτοβουλία.

• **Κουρδιστάν (αυτόνομη περιοχή, Ιράκ), Ερμπίλ, 10 Νοεμβρίου:** χάρη στον Mohsen Omar, καθηγητή γαλλικής λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο Σαλαχαντίν, και με την πρωτοβουλία του διευθυντή του Φεστιβάλ Βιβλίου του Gelawe –τον οποίο ευχαριστούμε-, ο Γεώργιος Στασινάκης θα παρουσιάσει το έργο και τη σκέψη του Καζαντζάκη και θα συζητήσει με μεταφραστές. Επισημαίνουμε ότι οκτώ βιβλία του μεγάλου Κρητικού έχουν μεταφραστεί στα κουρδικά του Ιράκ (βλ. τον κατάλογο που δημοσιεύσαμε στο *Synthesis*, αρ. 18, Δεκέμβριος 2008). Είναι η πρώτη εκδήλωση της Εταιρείας σ' αυτή τη χώρα.

• **Νότια Κορέα, Σεούλ, 2 Οκτωβρίου:** δεύτερο συνέδριο για τον Καζαντζάκη και τον Ζορμπά, που διοργανώνουν το Τμήμα της Νότιας Κορέας της Εταιρείας μας και το Τμήμα Νέων Ελληνικών του Πανεπιστημίου.

• **Ουρουγουάη, Μοντεβιδέο, 14-22 Μαΐου, Ημερίδες Ομήρου.** Διοργανώθηκαν με μεγάλη επιτυχία από τον μη κυβερνητικό οργανισμό "The Readers of Homer", το Ίδρυμα «Maria Tsakos» και με τη στήριξη των αρχών της Ουρουγουάης, των ελληνικών αρχών και της Εταιρείας μας. Οι ημερίδες περιελάμβαναν τη μαραθόνια ανάγνωση σε πολλές γλώσσες κειμένων του Ομήρου. Ο Michel Castillo Didier και ο Γεώργιος Στασινάκης μίλησαν για την *Οδύσσεια* του Νίκου Καζαντζάκη. Συγχαρητήρια στους συμμετέχοντες, και ιδιαίτερα στον Γιάννη Σιμωνίδη, λαμπρό άνθρωπο του θεάτρου, καθώς και στη Margarita Lartigera, διευθύντρια του Ιδρύματος "Maria Tsakos".

• **Χιλή, Σαντιάγο, 9 Αυγούστου:** Η συγγραφέας Virginia Vidal, ο Αντώνης Βασιλειάδης και ο Miguel Castillo Didier παρουσίασαν με μεγάλη επιτυχία τη νέα μετάφραση και έκδοση της *Οδύσσειας* από τον τελευταίο, καθώς και ένα CD - Rom με 19 διαλέξεις που συνδιοργανώθηκαν από την Εταιρεία μας και άλλους φορείς τα τελευταία δέκα χρόνια.

Άλλες δραστηριότητες

Αμερική

- **Ηνωμένες Πολιτείες, Σικάγο, Νοέμβριος:** πρώτη εκδήλωση του νεοσύστατου τοπικού Τμήματος, με Πρόεδρο τον Ιωάννη Δαλάπα.
- **Καναδάς, Οτάβα, Οκτώβριος:** ο Γεώργιος Πιτσικούλης θα συγκεντρώσει τους ενδιαφερομένους για την ίδρυση τοπικού Τμήματος.

Ασία

- **Λίβανος, Βηρυτός, Δεκέμβριος:** συγκέντρωση των μελών.
- **Παλαιστίνη, Ραμάλα, τέλος Νοεμβρίου:** πρώτη συνάντηση των μελών και συμπαθούντων.

Αυστραλία

- **Σίδνεϊ, 9 Οκτωβρίου:** Γενική συνέλευση των μελών. 28 Νοεμβρίου: ετήσιο πικνίκ του Τμήματος.

Αφρική

- **Κονγκό (Λαϊκή Δημοκρατία), Κινσάσα, Νοέμβριος:** συνάντηση του νέου Προέδρου του τοπικού Τμήματος Albert Mananga με τον Jean Kota, Πρόεδρο του Τμήματος του Λουμπούμπασι.

Ευρώπη

- **Αλβανία, Αργυρόκαστρο, 13 Μαΐου:** πολύ επιτυχημένη διάλεξη του Leonard Mero για τον μεγάλο Κρητικό.
- **Βουλγαρία, Σόφια, 3 Οκτωβρίου:** συγκέντρωση της «προσωρινής επιτροπής» του Τμήματος. 4 Δεκεμβρίου: απότιση φόρου τιμής στον Gueorgi Koufouf, μεταρραστή του έργου του Καζαντζάκη και ιδρυτή του Βουλγαρικού Τμήματος της Εταιρείας.
- **Γαλλία, Αντίμπ, Πλατεία Καζαντζάκη (Bas Castelet), 6 Νοεμβρίου:** απότιση φόρου τιμής στον Καζαντζάκη.
- **Γερμανία, Μόναχο, 17 Οκτωβρίου:** συγκέντρωση των μελών και συμπαθούντων με τον καθηγητή Βασίλη Φθενάκη και το Σύλλογο Κρητών για την προετοιμασία των εκδηλώσεων του 2011. Παράλληλα, θα οριστεί υπεύθυνος για το τοπικό Τμήμα της Εταιρείας.
- **Ελβετία, Γενεύη, 2 Νοεμβρίου:** διάλεξη του William Griffiths, μέλους της επιτροπής του Ελβετικού Τμήματος, με θέμα *Η ελευθερία να είσαι Ζορμπάς*. Ανάγνωση αποσπασμάτων του βιβλίου από την ηθοποιό Anne-Lise Fritsch.
- **Ελλάδα, Ακρωτήρι, 25 Ιουλίου:** ευχαριστούμε όλους όσοι συνέβαλαν στη μεγάλη επιτυχία της εκδήλωσης για *Τα ταξιδιωτικά του Καζαντζάκη*, με τη συγκινητική μαρτυρία της Κλεοπάτρας Πρίφτη, συγγραφέως και Προέδρου του Ελληνικού Τμήματος της Εταιρείας. *Αριδαία (Βόρεια Ελλάδα), 28 Νοεμβρίου:* *Τα ταξιδιωτικά του Νίκου Καζαντζάκη*.
- **Ισπανία, Γρανάδα, 9-12 Σεπτεμβρίου:** στα πλαίσια του Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, σημειώσαμε τις ομιλίες της Helena Gonzalez Vaquerizo, Προέδρου του Τμήματος της Μαδρίτης της εταιρείας, με θέμα *Ο Καζαντζάκης ή πώς ο δεύτερος Οδυσσέας έφυγε από την Κρήτη* και του Νίκου Μαθιουδάκη, μέλους του Ελληνικού Τμήματος, με θέμα *Η επιθετική ταυτότητα του Οδυσσέα στο έπος του Καζαντζάκη*.
- **Ιταλία, Μιλάνο, 15 Σεπτεμβρίου:** συνάντηση με τη νέα επικεφαλής του Ιταλικού Τμήματος Gilda Tentorio. Επισημαίνουμε ότι η Gilda δημοσίευσε το πρώτο τεύχος του *Synthesis* στα ιταλικά. Την ευχαριστούμε.
- **Κάτω Χώρες, Αμστερνταμ, Δεκέμβριος:** Η Ρούλα Κοκόλη, Πρόεδρος του Ολλανδικού Τμήματος της Εταιρείας, θα διοργανώσει βραδιά αφιερωμένη στα ταξιδιωτικά του μεγάλου Κρητικού.
- **Λουξεμβούργο, 23 Οκτωβρίου:** συνάντηση των μελών και συμπαθούντων για τη διοργάνωση εκδηλώσεως το 2011.
- **Μολδαβία, Chisinau, Νοέμβριος:** η Cristina Grossu, επικεφαλής του Μολδαβικού Τμήματος της Εταιρείας, θα συγκεντρώσει τα μέλη και τους συμπαθούντες για την προετοιμασία εκδήλωσης.
- **Νορβηγία, Οσλο, 26 Νοεμβρίου:** το τοπικό Τμήμα της Εταιρείας και ο Ελληνο-νορβηγικός Πολιτιστικός Σύλλογος διοργανώνουν διάλεξη του Ξενοφώντα Παγκαλιά, Προέδρου του Σουηδικού Τμήματος της Εταιρείας, με θέμα *Ο «αφορισμός» και η κηδεία του Νίκου Καζαντζάκη*.
- **Ρωσία, Μόσχα, 30 Νοεμβρίου:** χάρη στη Θεοδώρα Γιαννίτη, διευθύντρια του Κέντρου Ελληνικού Πολιτισμού, ο Γεώργιος Στασινάκης θα δώσει διάλεξη με θέμα *Το έργο, η σκέψη του Νίκου Καζαντζάκη και οι σχέσεις του με τη Ρωσία*.
- **Σουηδία, Στοκχόλμη, 20 Νοεμβρίου:** *Ταξιδεύοντας, Ιαπωνία-Κίνα*. Είναι το θέμα της βραδιάς που διοργανώνει το Σουηδικό Τμήμα της Εταιρείας. Θα προηγηθεί σύντομη εισαγωγή από τον Ξενοφώντα Παγκαλιά και κατόπιν η Μέμη Μελισσαράτου-Mattson, καθηγήτρια φιλολογίας και ερευνήτρια, θα μιλήσει για τα ταξίδια του Καζαντζάκη. Η Ann-Margaret Mellberg, μορφωτική ακόλουθος της Ελληνικής Πρεσβείας, και η γνωστή ηθοποιός Helge Skog θα διαβάσουν αποσπάσματα από τα ταξιδιωτικά του Καζαντζάκη.

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Εθνική Επιτροπή για το έργο του Νίκου Καζαντζάκη

Στα προηγούμενα τεύχη του *Synthesis* αναφερθήκαμε διά μακρών στο σημαντικό διεθνές συνέδριο, που έλαβε χώρα στην Κρήτη, στις 27 και 28 Ιουνίου 2009, με θέμα *Οι εκδοτικές τύχες του έργου του Νίκου Καζαντζάκη*. Σημειώσαμε επίσης πολλών ειδών πρωτοβουλίες, και ιδιαίτερα την αποστολή *Ανοιχτής επιστολής προς την Ελληνική Πολιτεία*, την οποία υπέγραψαν 4.008 πρόσωπα προερχόμενα από 92 χώρες στις πέντε ηπείρους, καθώς και τη θετική αντίδραση του Πρωθυπουργού. Η συγκεκριμένη κατάληξη όλων αυτών των διεργασιών ήταν η συγκρότηση μιας Εθνικής Επιτροπής για το έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Δημοσιεύουμε κατωτέρω το επίσημο έγγραφο για την Επιτροπή αυτή

(με ημερομηνία 23 Ιουλίου 2010), το οποίο πρότειναν το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ), η Διεθνής Εταιρεία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη (ΔΕΦΝΚ) και το Ίδρυμα «Μουσείο Καζαντζάκη». Έχουμε ήδη γράψει στους κυρίως ενδιαφερομένους, ζητώντας τη συνεργασία τους.

Σύνθεση

- Αποτελείται από τις κατωτέρω προσωπικότητες οι οποίες δέχτηκαν να συμμετάσχουν: ΑΓΑΘΟΣ Θανάσης, λέκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ Γιώργης, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών. ΓΟΥΝΕΛΑΣ Δημήτρης, αναπληρωτής καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. ΔΕΛΗΒΟΡΡΙΑΣ Άγγελος, διευθυντής του Μουσείου Μπενάκη. ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗΣ Σταύρος, διευθυντής του περιοδικού *Νέα Εστία*. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ Τάκης, συγγραφέας, πρόεδρος του Δ. Σ. του ΕΚΕΒΙ. ΚΟΠΠΑΔΑΚΗΣ Μιχάλης, καθηγητής Κλασικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. ΝΙΚΟΛΟΥΔΑΚΗ-ΣΟΥΡΗ Ελπίνη, αναπληρώτρια καθηγήτρια Παιδαγωγικού Τμήματος Δημόσιας Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Κρήτης. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Κωστής, δικηγόρος, αντιπρόεδρος του Μουσείου Καζαντζάκη. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Νικόλαος, διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος». ΦΑΡΙΝΟΥ-ΜΑΛΑΜΑΤΑΡΗ Γεωργία, καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. ΦΙΛΙΑΣ Δημήτρης, αναπληρωτής καθηγητής Λογοτεχνικής Μετάφρασης Ιονίου Πανεπιστημίου. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ Σταμάτης, ομότιμος καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης.
- Η Επιτροπή θα συνεργάζεται με τις Εκδόσεις Καζαντζάκη-Πάτροκλος Σταύρου, το ΕΚΕΒΙ, το Ίδρυμα «Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη», το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, τη ΔΕΦΝΚ και ενδεχομένως και με άλλους φορείς.
- Το έργο της Επιτροπής συντονίζεται από το ΕΚΕΒΙ, σε συνεργασία με τη ΔΕΦΝΚ και το Ίδρυμα «Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη».

Αποστολή

- Ως πρώτο μέλημα της Επιτροπής επιβάλλεται η επανέκδοση των έργων του Καζαντζάκη, με ερμηνευτικά σχόλια και σημειώσεις από έγκυρους μελετητές και με τυπογραφική εμφάνιση που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες αισθητικές απαιτήσεις.
- Παράλληλα, θα συγκεντρώσει η Επιτροπή:
  - πρώτον, όλα τα ανέκδοτα χειρόγραφα (ημερολόγια, επιστολογραφία κλπ.), αναζητώντας τα όπου και αν βρίσκονται, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, σε χέρια ιδρυμάτων ή ιδιωτών, και
  - δεύτερον, όλα τα κείμενα που έχουν δημοσιευτεί κατά καιρούς σε περιοδικά, επιθεωρήσεις, εφημερίδες κλπ.Αφού ολοκληρωθεί το έργο της συγκέντρωσης, τα κείμενα θα εκδοθούν σε ενιαίους τόμους, συνοδευόμενα από ερμηνευτικά σχόλια και σημειώσεις ειδικών μελετητών.
- Όσο για τις μεταφράσεις, εφόσον είναι αναγκαίο, θα πρέπει να γίνουν εξ' υπαρχής στις κυριότερες ξένες γλώσσες από ειδικούς και έμπειρους μεταφραστές. Οι μεταφραστές θα πλαισιώνονται από εκδοτικούς οίκους του εξωτερικού.
- Το κόστος των εκδόσεων στα ελληνικά αναλαμβάνουν οι εκδοτικοί οίκοι. Για τις μεταφράσεις, η Επιτροπή θα διερευνήσει τις δυνατότητες που προσφέρουν οι εκδοτικοί οίκοι του εξωτερικού. Υπογραμμίζεται, τέλος, ότι με τις νέες αυτές εκδόσεις ή επανεκδόσεις δεν θίγονται στο ελάχιστο τα πνευματικά δικαιώματα που ανήκουν στους νόμιμους δικαιούχους.

ΙΔΡΥΜΑ «ΦΑΝΤΑΣΜΑ»

Στο προηγούμενο τεύχος του *Synthesis*, αναφερθήκαμε στο ίδρυμα «φάντασμα» του κ. Πάτροκλου Σταύρου. Σημειώσαμε πολλές αντιδράσεις (ελληνικές και κυπριακές τύπος, διάφορες προσωπικότητες). Ιδού δύο παραδείγματα.

Ερώτηση του βουλευτή Μανόλη Στρατάκη προς τους υπουργούς Οικονομικών και Πολιτισμού - Τουρισμού

Στις 25 Μαΐου 2010, ο παραπάνω βουλευτής Ηρακλείου, που υπερασπίζεται εδώ και πολλά χρόνια το έργο του Νίκου Καζαντζάκη, υπέβαλε ερώτηση στους προαναφερόμενους υπουργούς: «α) αν πρόκειται να προβούν σε διαχειριστικό έλεγχο του Ιδρύματος Νίκου και Ελένης Καζαντζάκη, καθώς το ίδιο δηλώνει αδυναμία να εκτελέσει το σκοπό του εξαιτίας έλλειψης πόρων, β) αν συντελείται διοικητική έρευνα σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία του εν λόγω ιδρύματος».

Ο υπουργός των Οικονομικών απάντησε στις 18 Ιουνίου 2010 ότι εξέδωσε «εντολή διενέργειας ελέγχου για τη χρονική περίοδο από 4-7-1997 μέχρι το έτος 2009». Όσο για τα περιουσιακά στοιχεία, ο υπουργός δήλωσε ότι, αφού ληφθεί υπόψη το πόρισμα του διενεργηθησόμενου ελέγχου, προτίθεται να αναθέσει τη διεκδίκησή τους δικαστικά μέσω

Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Εξάλλου, ο υπουργός Πολιτισμού - Τουρισμού απάντησε στις 18 Αυγούστου ότι η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών έχει ήδη ζητήσει το διαχειριστικό έλεγχο του ιδρύματος.

Αντίδραση του βουλευτή κ. Φώτη Κουβέλη στο Ράδιο Κρήτη

Είναι πάντως ενδεικτική η τοποθέτηση πάνω στο θέμα του μέλους της διοίκησης του Ιδρύματος και τώως υπουργού Φώτη Κουβέλη. Ο κ. Κουβέλης χωρίς περιστροφές παραδέχθηκε πως την πρωτοβουλία ίδρυσης του κοινωφελούς ιδρύματος είχε ο Πάτροκλος Σταύρου, ο οποίος και τους παρότρυνε να μετάσχουν στο ΔΣ πιστεύοντας πως έτσι θα βοηθήσουν για να προαχθεί το έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Ωστόσο από την ίδρυσή του και μετά ουδέποτε λειτούργησε, ούτε μια φορά δεν συνεδρίασε ενώ δεν υπάρχει καμία πράξη λειτουργίας του στην οποία εκείνος να μετείχε. Ο κ. Κουβέλης δήλωσε την έκπληξή του όταν έμαθε την εξέλιξη με το διαχειριστικό έλεγχο αφού, όπως χαρακτηριστικά είπε, νόμιζε πως είχε ήδη διαλυθεί. Ο ίδιος τέλος ανέφερε πως έχει πλήρη άγνοια γύρω από το τι έγιναν τα περιουσιακά στοιχεία του Ιδρύματος και υπογράμμισε πως αφού πήραν τέτοια τροπή τα πράγματα, η περιουσία του πρέπει να αποδοθεί εκεί όπου ανήκει, δηλαδή στην κρητική και στην παγκόσμια κοινωνία.

Ελένη Βασιλάκη, εφημερίδα *Μεσόγειος* του Ηρακλείου, 22 Απριλίου 2010.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Στις 3 Ιουλίου έλαβαν χώρα τα εγκαίνια του νέου Μουσείου. Χάρη στο νέο τρόπο παρουσίασης, ο επισκέπτης θα μπορέσει να παρακολουθήσει καλύτερα τη ζωή του συγγραφέα και ποιητή και τη διεθνή απήχισή του (βλ. *Synthesis*, αρ. 21, Δεκέμβριος 2009). Εξάλλου, η αυστριακή οργάνωση «Αλβέρτος Σβάιτσερ» θα τιμήσει στις 12 Σεπτεμβρίου το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη απονέμοντάς του «Χρυσό Μετάλλιο». Με την ευκαιρία αυτή, η Αθηνά Βουγιούκα, μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής, θα δώσει διάλεξη με θέμα *Καζαντζάκης-Σβάιτσερ: δρόμοι παράλληλοι*. Υπενθυμίζουμε ότι ο Νίκος Καζαντζάκης είχε συναντήσει τον μεγάλο ανθρωπιστή το 1955, στην Αλσατία. Τον απεκάλεσε *Άγιο Φραγκίσκο του καιρού μας* και του αφιέρωσε το μυθιστόρημά του *Ο φτωχούλης του Θεού*.

ΑΩΡΕΕΣ

- Ο Jean-Marc Zufferey, μέλος της επιτροπής του Ελβετικού Τμήματος, πρόσφερε στη Συντονιστική Επιτροπή εκατόν πενήντα δύο αντίτυπα μυθιστορημάτων του Νίκου Καζαντζάκη μεταφρασμένων στα γαλλικά. Θα σταλούν στις βιβλιοθήκες των γαλλόφωνων κέντρων/συλλόγων κατόπιν αιτήσεών τους.
  - Χρηματικές δωρεές: Προς τη Συντονιστική Επιτροπή: Ο δρ Παυναγιώτης Κεϊβανίδης, μέλος του Βρετανικού Τμήματος. Προς το Χίλιανό Τμήμα: Το Ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού και οι Πρεσβείες Μαρόκου, Ιράν και Βουλγαρίας στη Χιλή.
- Ευχαριστούμε για τη γενναϊόδωρη χειρονομία σας.

ΜΝΗΜΗ

- **Μέλη της Εταιρείας:** Πληροφορηθήκαμε με θλίψη μας το θάνατο τριών μελών της εταιρείας: Hellé Formerod (Γενεύη), Horacio Castillo, μεταφραστής (Μπουένος Άιρες) και Agrad Papp, μεταφραστής του Καζαντζάκη (Βουδαπέστη). Απευθύνουμε στους οικείους τους τα θερμά μας συλλυπητήρια.
- **Ηράκλειο (Κρήτη), 27 Ιουλίου:** η Εταιρεία μας τέλεσε τρισάγιο στους τάφους του Γιώργου Ανεμογιάννη, μεγάλου ανθρώπου του θεάτρου, ιδρυτή του Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη και της Τιτίκας Σακλαμπάνη, διευθύντριας επί πολλά χρόνια αυτού του Μουσείου.
- **30 Οκτωβρίου:** όπως κάθε χρόνο, η τοπική ομάδα της Εταιρείας θα τελέσει τρισάγιο στον τάφο του Καζαντζάκη, στη Ντάπια Μαρτινέγκο.
- **19 Φεβρουαρίου 2011:** η Εταιρεία θα τελέσει τρισάγιο στον τάφο της Ελένης, πιστής συντρόφου του μεγάλου Κρητικού, που αναπαύεται πλάι στον αγαπημένο της Νίκο.

© SYNTHESIS, ενημερωτικό δελτίο. Δημοσιεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, τρεις φορές το χρόνο, στα αγγλικά, αραβικά, γαλλικά, ελληνικά (Αθηνά Βουγιούκα, Βούλα), ισπανικά, ιταλικά, πορτογαλικά και ρωσικά. Μακέτα: Michel Comte. Σκίτσο: Τάκης Καλμογιός. Dépôt légal, αρ. 23, Αύγουστος 2010. ISSN 1764-6103. Διευθύντρια έκδοσης: Yvette Renoux-Herbert (Παρίσι). Ταχυδρομική διεύθυνση: B.P. 45, 01633 Saint-Genis-Pouilly Cedex, France. Τιμή: 1 ευρώ. Fax: +4122 782 43 18. E-mail: georges.stassinakis@vtxmail.ch